

Није лако бити Ваљево градоначелник

Грађевински инжењер Зоран Јаковљевић (1958) постао је 60-ти председник Ваљевске општине у њеној историји и први градоначелник с обзиром на то да је Ваљево пре неколико месеци и формално добило статус града. О томе да ли је тешко бити ваљевски градоначелник, каква је његова визија будућег Ваљева, где и како подићи индустријску зону, како функционишу градска управа, јавна предузећа и установе, да ли је задовољан почетним кадровским решењима из странака коалиције на власти, али и због чега је у кабинету инсталирао апарат за еспресо – у интервјуу који је Јаковљевић дао Радио Патку и Ревизији „Колубара“.

Да ли је одлука да прихватите место градоначелника била непромишљена или храбра и одговорна? Тим пре, што је Ваљево оптерећено великим проблемима, попут незапослености, са привредом која је замрла, зарадама које су испод републичког просека...

Засигурно је одлука била храбра, никако непромишљена, па сада, након два и по месеца мандата градоначелника, могу рећи да сам паметно одлучио и изабрао. Знам да је град у проблемима, али ти проблеми су решиви и то је, на неки начин, био и изазов. Годинама сам био у групи оних, који су критиковали и говорили то може овако или онако, делили савете. Сад имам прилику да урадим нешто конкретно и да, уз помоћ сарадника, поправим све што није добро.

Вече након избора рекли сте да ћете прво скенирати ситуацију, па онда ићи у акцију. Да ли сте скенирали, колико има „пацијената“, да ли су сви за лечење или има и оних за које лека нема? Колико има здравих?

Мој претходник је био доктор, ја сам грађевински инжењер, но није проблем да причамо том терминологијом. Када сам, одмах након избора, рекао да ћемо прво скенирати ситуацију, то је подразумевало да ћемо прво анализирати рад градске управе, јавних предузећа и установа чији је Ваљево оснивач. Скенирање је показало лошу ситуацију. Већина директора тражи још пара ребалансом буџета и не понашају се менаџерски, а требало би. У градској управи је неопходна хитна реорганизација и нова систематизација радних места. За нека предузећа и установе нема лека, али, на срећу, више је оних које можемо излечити тако што ће се трансформисати у нешто савременије са другачијом организацијом пословања.

Пример модерне и рационалне компаније биће ЈП „Топлана“, што подразумева да ће 50-так људи остати без посла. Што се тиче других установа и предузећа, имамо фирме које, нажалост, још увек нису приватизоване, попут Радио Ваљева и ТВ Ваљево. Проблем је и ЈП „Ваљево турист“, које има огроман судски дуг и то је нешто што морамо под хитно да решимо. Такође, под хитно треба да решимо и питање даљег функционисања установа културе. Већ је урађен програм, који ће ускоро ући у скупштинску процедуру, да се Дом културе, Омладински центар и Културно просветна заједница интегришу у једну установу – Културни центар.

Дакле, након скенирања, слика је јасна. Различите установе, различите дијагнозе, самим

тим и терапија и начин лечења. Излечићемо их, то нам је задатак и посао.

Да ли постоји макар једно предузеће, или установа, за које можете рећи да је здраво и позитивно, пример како треба радити?

Наравно да их има, само су у мањини. Народни музеј је пример менаџерског руковођења. Музеј је добио и републичке награде и признања као најуспешнији музеј. Такође, позитиван пример је и Модерна галерија.

Проблем са којим ћете се суочити, а није ни мало лак, пре свега људски, јесте вишак запослених у установама и предузећима која су на буџету. Није мали број оних који ће остати без посла.

Наравно да размишљамо и о људским судбинама и о томе да неко, ко је годинама радио на једном месту, сад остаје без посла. Пројекат обједињавања установа културе у Културни центар подразумева 28 запослених, са одређеном квалификацијом и стручном спремом. Дакле, са структуром која ће бити примерена новој организацији. Неки, који већ раде у установама културе, испуњавају те услове, неки их не испуњавају и за њих ће бити понуђен социјални програм.

Циљ обједињавања јесте рационализација у сваком смислу. А рационализација не значи мањи квалитет, напротив. Ако је мањи број запослених услов да предузеће или установа позитивно и здраво послује, онда морамо посегнути и за том тешком мером.

Питање, које је годинама без одговора, а његово решавање решава и многа друга питања, јесте индустријска зона. Од тога зависи да ли ће, и када, у Ваљево доћи инвеститори, који за сада наш град заобилазе управо због тога.

Индустријска зона је веома битна и то морамо што пре решити. Постоје три могуће локације за индустријску зону – Ђеновац на Петом пуку, део „Крушика”, уколико се договоримо са Министарством одбране Србије, и локација код „Стефила”. Морам да нагласим да смо ове године из НИП-а Србије добили девет милиона динара за израду студије која ће показати која је локација најбоља за индустријску зону. Студија би требало да буде урађена до краја 2008. године. То ће нам омогућити и да средства из НИП-а користимо за опремање индустријске зоне.

Али, опремање индустријске зоне је само један сегмент привредног живота. Према извештају Регионалне привредне коморе, у Ваљеву има осам великих предузећа, 30 средњих и преко 1.000 малих предузећа. Све их морамо анкетирати и уз помоћ Националне службе за запошљавање наћи начина да заједно финансирамо запошљавање нових радника. Тако бисмо, а то смо у 2008. већ учинили, и годишње могли да запослимо и 100 људи. Моји сарадници и ја већ смо разговарали са привредницима, који, условно речено, носе привреду Ваљева, о томе шта су њихови планови и како им Град може помоћи, али и они граду.

Да ли сте за ова два и по месеца имали неке контакте, или позиве инвеститора, који би улагали у Ваљево?

Било је, наравно, контаката и позива, понајвише за градњу великих тржних центара. Ових дана је окончан поступак давања у закуп, на 99 година, локације од 1,8 хектара

преко пута Железничке станице. Закупац је „Интерех”, који ће ту да гради мега тржни центар. За изградњу шоппинг малл-а заинтересован је „Меркатор”. И не само они.

Нама су, међутим, интересантније компаније које се баве производњом и које ће запослити већи број наших суграђана. Оно што, у неку руку, ограничава јесте законска обавеза тендера. Не може, наиме, Град директно да преговара са „Горењем”, које је заинтересовано да гради нову фабрику на парцели од 4,7 хектара, коју је Град, меморандумом о садарњи, узео од Пољопривредне школе, а налази се непосредно уз постојећу фабрику „Горења”.

Разговарао сам и са представницима компаније „Мурецин”, која се бави грађевинском хемијом, а сарађује са „Аустротермом”. И они су заинтересовани за отварање погона. Наравно, све ове инвестиције и пословни аранжмани зависе од изградње индустријске зоне. Уколико пре завршимо тај посао, утолико ће нам пре доћи инвеститори и нове компаније.

У Ваљеу је, годинама већ, проблем саобраћај, укључујући и паркирање.

Искрено, саобраћај у Ваљеу је хаотичан! Посебно ових дана, када се ради вреловод у центру града. Но, изградња вреловода биће завршена до 30. октобра и тада ће Карађорђева улица поново бити отворена за саобраћај, као и Чика Љубина, Проте Матеје... Ови радови су привремени, па су и проблеми привремени. Међутим, постоје вишегодишњи проблеми у саобраћају које морамо да решимо. Један од њих је и паркирање.

Саобраћајни институт из Новог Сада урадио је студију о паркирању у Ваљеу и то је добар полаз за решавање тог проблема. Већ смо контактирали са неколико компанија које се баве питањем градских паркинга и мислим да ће Градско веће врло брзо донети одлуку о начину паркирања у Ваљеу. Биће уведене зоне са ограниченим временом паркирања, наплата путем СМС-а, платних картица... У Ваљеу постоји око 650 паркинг места, што је, по неким анализама, сасвим довољно.

Ове године око 600 малишана није успело да се упише у обданиште јер није било места. Ваљеу треба још најмање два обданишта. Да ли ћемо добити бар један вртић?

Питање изградње бар још једног обданишта, и то у некој од већих месних заједница, ургентно је. Знате и сами да у делу Ваљева на десној обали Колубаре нема ни једно обданиште. Покушавамо да проблем смештаја деце у вртиће решимо парцијално. У преговорима смо са надлежнима у републичким институцијама да се зграда Дома за напуштену децу „Др Михајло Ступар” адаптира у предшколски објекат и ту би могло да се смести око стотину малишана. Такође, постоји пројекат да се уради надградња „Звончића”. Знам да ћете ме питати за рокове. Не могу прецизно да кажем када је то изводљиво, јер ће ребаланс буџета за 2008. годину бити рестриктиван, али се у буџету за 2009. може планирати новац намењен за адаптацију „Звончића” и Дома „Др Михајло Ступар”, као и за изградњу бар једног новог обдабништа.

Неизбежна питања и у Вашем мандату су депонија и пси луталице!

Управо ових дана на седницама Градског већа разматрамо пет горућих комуналних

питања, међу којима су депонија и пси луталице. У току је санација постојеће Градске депоније у Горићу, која може бити отворена још годину и по до две године, што значи да у том року мора бити завршена Регионална депоније у Каленићу, код Уба. До краја године биће урађена Студија изводљивости за Регионалну депонију, коју ће користити 11 општина. Верујем да ће средином 2009. године почети изградња депоније у Каленићу. С обзиром на то да знам како се општине договарају, боље речено не договарају, моја идеја је да држава Србија преузме ту велику инвестицију. Да пронађе стратешког партнера и да убрза посао јер прича о Регионалној депонији траје већ пет година!

Што се тиче дивљих депонија имам информацију од комуналне инспекције да у граду постоји пет локација које су константно затрпане, са којих се недељно уклања преко стотину кубика смећа, а ту су и грађевински и други тешки отпад. Једно од решења, за почетак, биће видео надзор управо тих критичних локација. Ако буде требало, комунални инспектори ће, уз помоћ полиције, на тим местима дежурати 24 часа док се не похватају сви они који ту бацају ђубре!

Морам да кажем и то да су скоро све стратешке одлуке сачекале ову градску власт, као и много тога што годинама није решавано. Попут паса луталица и градње азила за њих. Већи део посла урадила је претходна власт. Урађен је технички пријем објеката азила у Златарићу, очекујемо и санитарну дозволу, тако да ће азил и званично прорадити ових дана. Но, није само проблем како, и где, збринути напуштене псе. Проблем је и питање одакле долазе. Такође, неопходно је променити скупштинску одлуку о држању кућних љубимаца, која је донета 1970-тих година. Уз ту одлуку била би промењена и казнена политика за неодговорне власнике кућних љубимаца.

Да ли знате која улица у Ваљевоу нема воду, канализацију, уличну расвету? Дакле, који ваши суграђани данас, у 21. веку живе као да су на прагу 20. века?

Не знам... Мало сам затечен питањем, не зато што ме то не интересује. Од почетка мандата бавио сам се неким другим питањима. Али, знам да неке дворишне куће у мом комшилуку, у Карађорђевој улици, још увек имају септичке јаме! Не кажем да то није важно питање, али у ова два месеца било је и важнијих ствари којима сам се бавио. Решење тих питања решиће једног дана и проблем воде и канализације у неким градским улицама.

Шта ће бити са Домом војске? Да ли ће Емир Кустурица у том објекту правити културни центар, или центар филма, као што има неких најава?

Претходна власт много тога је урадила како би коначно било решено питање зграде Дома војске. У Министарству одбране Србије ћу, у дану када овај број Ревиије „Колубара” буде закључен, управо разговарати о објектима који су у власништву Војске Србије, а Мастер планом Војног министарства су предвиђени за продају. Ти објекти се прво нуде Граду да их купи, наравно уколико је заинтересован. Већи део договора је постигнут тако да верујем да ће договор бити конкретизован и да ће врло брзо Ваљево постати власник Дома војске.

Што се тиче господина Кустурице, долазио је у Ваљево два пута и врло је заинтересован за ову прелепу грађевину, коју смо ми, нажалост, небригом препустили зубу времена. Он је заинтересован да у седам градова Србије, међу којима је и Ваљево, направи културни центар. Градско руководство подржава ту идеју, међутим, постоји неколико варијанти

шта радити са Домом Војске. Прва је да град инвестира у реконструкцију, а, верујте ми, потребна су велика средства јер је објекат у катастрофалном стању, па га тако сређеног прода или му одреди намену. Друга је да се прода у стању у каквом се сада налази. Без обзира на то за коју варијанту се одлучимо, морамо расписати тендер, тако да не могу поуздано рећи ко ће бити власник Дома Војске. Можда то буде и Емир Кустурица.

Оно што знам јесте да се Дом војске мора средити и користити. Спадам у ону генерацију, која је вечери и вечери проводила у прелепој башти тадашњег Дома ЈНА тако да сам мало носталгично сентименталан према том здању и простору и даћу све од себе да већ 2009. године засија новим сјајем какав и приличи тој лепој грађевини.

Кад смо већ код носталгије, многи се сећају и са жалом причају о годинама када је Ваљево имало професионално позориште. Нема га пола века, а за то време глумци Градског позоришта „Абрашевић” на свим фестивалима освајају награде. Да ли ћете покренути иницијативу да град поново добије професионално позориште?

Ја сам то обећао нашим глумцима и свим оним људима, који су године свог живота, рада и талента уложили у позориште. То сам им чврсто обећао на пријему, који сам уприличио управо након њихове победе на Фестивалу фестивала у Требињу. Они су одавно професионалци и заслужују да се тако и град према њима односи – професионално.

У оквиру Културног центра, о којем смо већ причали, планирано је и професионално позориште. Мислим да ће бити дуг и тежак пут да се оно формира, али могу да обећам да ће га Ваљево добити до краја мог мандата!

Првог или другог мандата?

Ха, ха... О другом мандату још не размишљам. Тек сам започео први и трудим се да што више и боље радим за град и суграђане. Да живе квалитетније и да са поносом кажу да су из Ваљева, града у коме је лепо живети.

Осим што ћемо Вас памтити као првог „градоначелника” Ваљева, шта је то по чему ћемо Вас још памтити?

Ваљево треба да се окрене пољопривреди и туризму. Моји сарадници и ја управо радимо на озбиљној стратегији пољопривредног и туристичког развоја овог краја. Већ смо направили неке анализе, пре свега о томе чиме располажемо и који су то потенцијали. На пример, акумулација Ровни је велики потенцијал, не само за водоснабдевање. То је и површина од преко 115 квадратних километара заштићеног простора, где је забрањена употреба пестицида и вештачких ђубрива, чији житељи могу да се баве производњом здраве хране, чајева... Дивчибаре су, такође, велики потенцијал, развоју тог дела Маљена посветићемо далеко више пажње, али и новца, него што смо то до сада чинили. А ако ме питате за неку конкретну инвестицију, по којој ће ме Ваљевци памтити, то ће сигурно бити индустријска зона, она ће отворити врата инвеститорима.

Можда Вас будемо памтили и по томе што ће Ваљево постати безбедан град? Знаш да сте веома активни и да сте се баш намерили да што пре почне реализација Стратегије за унапређење безбедности града.

Стратегију за унапређење безбедности града у априлу је усвојио Привремени орган, који је тада обављао послове распуштене Скупштине општине. Мислим да неке стратешке документе није требало да доноси Привремени орган јер тако важна питања морају да прођу скупштинску процедуру. Али, без обзира на то, стратегија постоји и то је добро. Оно што није добро јесте то што још није активирана. Пре свега, мора да се формира Савет за безбедност града, где ће бити градоначелник, председник Скупштине града, начелник Полицијске управе, председници судова, директор Здравственог центра. Дакле, 11 чланова који ће радити на реализацији планова и програма који су овом стратегијом предвиђени. Планиран је, поред осталог, и видео надзор града. Видите и сами шта нам се дешава на улицама – горе објекти, нарушава се јавни ред и мир, бестијално се дивља по улицама, разбијају жардињере... Морамо увести ред и заштитити грађане.

Ваши, понајпре политички, противници, можда и у недостатку јачег аргумента, пребацују Вам што Вам је прва инвестиција, после доласка у Градску кућу, била куповина апарата за еспресо кафу. Је ли тај апарат, заиста, био неопходан и приоритетан?

Ја сам овисник о еспресо-у! Неко воли чај, неко турску, неко несс цоффее, ја волим еспресо са мало млека. Попијем и по три дневно. Шта могу кад је волим! Тај апарат, међутим, није купљен новцем из градске касе. То је донација, или, како су рекли, поклон за градоначелника да може да пије кафу кад год зажели, а да притом не излази сваки пут у кафић. И кад смо већ код кафе, да ли сте за један еспресо?

Уз еспресо са мало млека, наметнула су се мање конвенционална и мање званично-пословна питања. Шта Вам је за два и по месеца мандата било најтеже, а шта најлакше?

Можда ми најтеже пада то што имам све мање времена за породицу. Наравно, не жалим се, на то сам био спреман када сам прихватио место градоначелника. Али, питали сте ме шта ми је тешко и то издвајам – недостатак времена, за породицу и пријатеље. А што се посла тиче, тешко ми је, или је можда боље рећи да не разумем зашто овако функционишу градска управа, јавна предузећа и установе! То је тотално погрешан систем у којем предузећа и установе, који су на буџету, дају задатке градској управи шта и како треба да ради уместо да је обратно. То је погрешно и накарадно и ми то сад мењамо, али наилазимо на велики отпор јер су људи годинама навикли да тако раде. Ми од запослених у градској управи, у јавним предузећима и установама, само тражимо да раде свој посао и ништа друго, бар за сада. А они се љуте и буне.

Тешко ми падају обавезе протокола. Знам да је то саставни део посла али нисам на то навикао. Осим тога, многи желе да им градоначелник буде гост, да отвори или затвори неку манифестацију и инвестицију, да дочека и испрати... Понекад немам времена за све то, па се неки љуте. Тешко је све уклопити, а осим тога мој став је да градоначелник и његови сарадници треба да обезбеде услове и новац за инвестиције и одржавање манифестација, а да их отварају они који су уложили живот и рад и који су најзаслужнији за одржавање манифестације или за неку нову инвестицију.

Шта је то што Вас је растужило?

Мене увек растужује прљавштина на улици, разваљене канте за отпатке... Та наша некултура и бахат однос према стварима које нас окружују и деструктивност младих

људи. Сада, додатно, имам и тај осећај одговорности према граду и грађанима. Свако јутро на посао идем пешице, Карађорђевој улицом, и баш сам тужан када видим колико има прљавштине, запуштености, немара, али и бахатости, јер те канте за ђубре преврћу и ломе деструктивни млади људи. Гледам их ноћу кроз прозор стана како бесциљно лутају улицама, како из обести руше и ломе... И то је један од задатака ове власти, да покушамо да младим људима обезбедимо место и простор где ће њихова креативност и таленат долазити до изражаја, где ће корисно трошити слободно време.

То ћемо им омогућити и кроз будући Културни центар. Да би их извукли из кафића и са улица, морамо да им понудимо нешто друго, занимљивије и садржајније, и то ћемо сигурно урадити. Оно што ћемо урадити у 2009. години јесте да ћемо у буџету планирати новац за финансирање успешних младих музичара, уметника, ученика, талената... Покушати да са потенцијалним донаторима направимо фондације из којих би се финансирани ти млади таленти. Наравно, радићемо и на томе да обезбедимо више радних места за младе, њима је пре свега потребан посао.

Да ли има нешто, или неко, ко Вас је разочарао?

Разочаран сам функционисањем једног дела коалиционог споразума партија на власти, оним делом који се односи на избор директора јавних предузећа и установа. Сада смо именовали вршиоце дужности директора, врло брзо ће бити расписани конкурси. Инсистираћу, са тим су сагласни и чланови Градског већа, да на директорска места буду изабрани заиста најбољи а не најподобнији. Можда звучи демагошки, али ћемо на томе заиста инсистирати. Дакле, они који су се доказали као успешни менаџери, а таквих и те како има у овом граду. Поновићу још једном, јер вреди, пример доброг пословања, а то је заслуга директора, су Народни музеј и Модерна галерија.

У људској природи је да траже и да очекују да им неко други нешто да, поклони... Обично се тражи новац, неретко нека парцела, објекат и, наравно, радно место. Да ли Вам је неко дошао са понудом, ушао у кабинет не да тражи, него да да?

Можда ћу Вас сад изненадити, али има и таквих. Додуше у мањини, али има их. Првих дана добио сам програм, конкретан предлог за развој пољопривреде. Одмах сам аутора позвао на разговор. Било је то обострано изненађење – ја сам био изненађен његовим предлогом, а он мојим позивом. Заиста сам био изненађен, тим пре јер су ми првих дана долазили само са проблемима и примедбама. Занимљиво је и то да долазе да се жале и они који нису у ингеренцији Града. И сви доносе проблеме, а мало је оних који донесу и конкретно решење проблема. Али, добро, посао градског руководства је да проблеме решава и ми ћемо то и радити.

Да ли сте се променили?

На то питање боље ће одговорити моји рођаци, пријатељи, комшије. Ако има неке разлике они су је сигурно уочили. Живим исто као и пре, имам исте пријатеље, одлазим у исте кафиће, исто ходам. Једино се мало другачије облачим. Чешће одело, кравата и кошуља, бријем се свако јутро што ми много тешко пада. Нисам се променио много.

Да ли имате визију како ће Ваљево изгледати за четири године. Или, што би модерним језиком рекли, какав је бизнис план за развој града?

Оно што је позитивно јесте да Ваљево, урбанистички, није много уништено, што је добра основа за будуће планове и кораке. Ваљево има потенцијала, природне ресурсе, али и људе, да може да буде град за пример. Град у којем је лепо живети. А што се тиче питања моје визије за наредне четрири године, знам да ће Ваљево бити безбедан град, да ће новим инвестицијама бити отворена нова радна места. Нисмо причали, а требало је, и о спорту. Заузима важно место по значају, а на маргини је по томе колико бринемо о спортистима и развоју спорта уопште. Направићемо другачију концепцију развоја и финансирања спортских клубова. Обећавам да ће ово руководство за свог мандата направити затворен базен у којем ће тренирати наши сјајни пливачи!

Да ли сте се можда већ покајали и да ли је тешко бити градоначелник Ваљева?

Не, апсолутно се нисам покајао. Првих дана сам био у неком чудном стању у којем је доминирало питање, зашто сам све ово прихватио и да ли сам погрешио. Међутим, сад сам више него сигуран да ово руководство, моји сарадници и ја, можемо начинити од Ваљева здрав град у којем може лепо да се живи. А што се тиче питања, да ли је тешко бити градоначелник Ваљева, одговор је – јесте!

Ваљевски градоначелник Зоран Јаковљевић најављује да ће врло брзо формирати Савет градоначелника у којем ће бити сви његови живи претходници. Такође и успешни Ваљевци из многих области (привреда, култура, наука, уметност, спорт...), који живе у Ваљеву, али и они који су отишли из свог града.

Дарија Ранковић